



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

16. An Confessarius dubius de sua jurisdictione possit confessiones excipere? Et advertitur, quod in tali casu non sint peccata iterum confitenda Sacerdoti habenti certam jurisdictionem. Et notatur, ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)



doctissimum, D. Joannem Manuel Episcopum Sigtuntinum, & D. Castillo Episcopum Caleguritatum, & ante omnes Joannem à Ribera Archiepiscopum Valentinum, ut testatur Trullench, qui omnes examinaverunt Parochos.

2. Sed his non obstantibus non desunt Doctores contrariam sententiam docentes, & ideo contra Hispanum, alium Hispanum opponamus, & is est Ludovicus de San Juan in *Summa*, seu Luz de Sacerdotes *quest. de Sacrament. Pœnit. art. 2. dub. 3.* ubi sic asserit, (No puede el obispo compeler à los Curas à nuevo examen, porque ipso jure son los curas confesores idoneos.) Unde non bene dixit Sancius *num. 15.* Nullum usque modò inveni docentem, non posse Episcopum Parochos examinare, nam poterat legere supradictum auctorem hanc sententiam docentem, quam etiam novissimè tenet & docet Homobonus de Bonis in *Exam. Eccles. part. 3. tract. 15. cap. 9. quest. 31. resol. 1.* ubi sic ait: Successori in Episcopatu integrum est omnes, quamvis simpliciter & absolute approbatus, generatim ad examen advocare, & quos idoneos non invenerit rejicere. Quo autem ad Parochos dico Episcopum ad novum examen eos vocare non posse, si quidem animarum curatores, qui perpetuum titulum habent, à jure approbationem obtinent, quam locorum Ordinarij ab eis revocare non valent, quamvis ex nova causa ob demerita à munere eos suspendere & aliquando punire integrum sit. Ita ille, & ante illum Reginaldus in *praxi tom. 1. lib. 1. cap. 16. numer. 201.* Verùm his non obstantibus affirmativam sententiam ego teneo, unde Barbosa de *potest. Parochi capit. 2. numer. 10.* sic ait: Post electionem factam & collatam sibi Parochialem non existimet Parochus se non amplius de doctrina & litteratura rationem redditorum, quia sacra Congregatio Concilij in una *Placentina sub die 6. Augusti 1628.* censuit liberum esse Episcopis, tam in visitatione, quam extra iterum examinare super doctrina & litteratura Parochos approbatos ab Antecessore tempore provisionis Parochialium, nec non superveniente rationabili causa & suspitione ignorantia posse examinare ad effectum *capit. 6. sess. 21. de reformat.* Ita Barbosa, unde stante dicta declaratione sacra Congregationis opinio Homoboni & aliorum non est admittenda. Dico igitur Episcopum posse iterum examinare Parochos ab Episcopis antecessoribus approbatis & examinatis.

## RESOL. XVI.

*An Confessarius dubius de sua jurisdictione possit confessiones excipere?*

*Et advenitur, quod in tali casu non sint peccata iterum confitenda Sacerdoti habenti certam jurisdictionem.*

*Et notatur, quod confessarius possit aliquando absolvere sub conditione de presenti dicens: Ego te absolvo, si habes ulum rationis.*

*Idem dicendum est, si judicare non possit, an penitens praebeat sufficientem materiam absolutioni sacramentali.*

*Et an sufficiat in his casibus habere hujusmodi intentionem, seu conditionem in mente retentam, absque exteriori prolatione verborum? Ex part. 4. tract. 3. Ref. 38.*

§. 1. AD hoc dubium ita respondet noster amicissimus P. Naldus in *Summa ver. confessio numero 32.* Confessarius dubitans an habeat facultatem absolvendi, puta quia mortuus sit Delegatus, vel privilegium aliquo modo dubium, & in similibus, & aded dubitat, quòd non potest intellectus in neutram partem determinari, sed anceps, & suspensus remaneat, tunc duobus simul concurrentibus potest absolvere. Primò ut adsit necessitas penitentis, puta suscipiendi Eucharistiam, vel per longum tempus confiteri non possit. Secundò ut absolutio detur sub conditione, si possum, & cum onere iterum confitendi habenti certam jurisdictionem; in his enim casibus nihil sit temerè, & irrationabiliter, & si Sacramentum re vera non subsistat, nulla ei fit injuria, quia conditio nihil ponit in esse. Et similiter potest Confessarius absolvere aliquando sub conditione de presenti, & que non est actu suspensiva, quando scilicet dubitaret an penitens ob etatis imbecillitatem haberet perfectum usum rationis, nec ne, dicens: Ego te absolvo, si habes usum rationis; & idem erit si judicare non possit, an penitens praebeat sufficientem materiam absolutioni sacramentali, ut contingit in conscientis valde timoratis, & sufficeret in his casibus habere ejusmodi intentionem, seu conditionem in mente retentam, absque alia exteriori prolatione verborum, hac omnia Naldus, & ante illum Reginaldus in *praxi tom. 1. lib. 1. cap. 8. numer. 102.* Coninch de *Sacrament. disp. 8. dub. 6. numero 43.* Suarez in *3. part. tom. 4. disp. 26. sect. 6. & alij.*

2. Non desinam tamen hic adnotare in tali casu non esse peccata iterum confitenda Sacerdoti habenti certam jurisdictionem, docere Joannem Salas in *1. 2. tract. 8. diffus. unica, sect. 27. num. 283.* ubi sic ait: Dico, in necessitate, & sub conditione licitum est uti jurisdictione dubia sine onere confitendi iterum eadem peccata Sacerdoti habenti jurisdictionem certam; durum enim, & intolerabile esset cogi hominem partim necessitate eligendi Confessorem dubium, partim lege Dei, seu onere, quòd à Sacerdote necessario imponendum penitenti sit, ad confitendum bis eadem peccata; ergo sine tali onere absolutio est valida. Confirmatur primò, quia etiam si Sacerdos tale onus non imponeret penitenti, si ve quia oblitus est, si ve quia noluit, si ve quia existimavit necessarium non esse, probabile est absolutionem validam fuisse. Ergo non tenetur Sacerdoti habenti certam jurisdictionem peccata eadem confiteri. Confirmatur secundò, quia in dubio jurisdictionis improprie dicto, seu non excludente iudicium probabile, confessio facta non est repetenda Sacerdoti habenti certam jurisdictionem nacta opportunitate. Ergo nec in dubio proprie dicto; eadem enim ratio quantum ad hoc esse videtur in utroque eventu. Ita Salas.

3. Sed tu ne discedas à contraria sententia, quam præter Doctores citatos, tenet etiam Vilalobos in *Summa tom. 1. tractat. 9. difficultat. 51. numer. 3.* Ubi sic asserit: [Digo que si huviere jurisdiction dubia, tambien aura duda en si se puede administrar este Sacramento; y in necesidad grave, y entonces ha de ser de baxo de condicion, y con carga de que despues haviendo oportunidad, se confesse con quien tenga jurisdiccion cierta.] Sic ille.

RESOL.